

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Szymon Stec
Przedmiot:	Historia muzyki
Temat zajęć:	<i>Muzyka żałobna Witolda Lutosławskiego</i>
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony.
Ogólny cel kształcenia:	Zapoznanie uczniów z kompozycją <i>Muzyka żałobna</i> Witolda Lutosławskiego.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 6) kompetencje społeczne i obywatelskie; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.
Podstawa programowa:	I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 8. Muzyka XX i XXI wieku. Uczeń: 1) charakteryzuje muzykę w kontekście estetyki epoki – wymienia i opisuje wybrane style i techniki muzyki XX i XXI w.: impresjonizm, ekspresjonizm, dodekafonia, serializm, punktualizm, neoklasycyzm, nawiązania do jazzu, folklorizm, witalizm, aleatoryzm, sonoryzm, muzyka elektroakustyczna, improwizowana, multimedialna, performance; 4) omawia polską muzykę XX wieku i jej twórców, dokonując klasyfikacji zgodnie ze stylami i kierunkami: Mieczysław Karłowicz, Karol Szymanowski, Grażyna Bacewicz, Witold Lutosławski, Andrzej Panufnik, Tadeusz Baird, Kazimierz Serocki, Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki, Krzysztof Penderecki, Eugeniusz Knapik, Aleksander Lasoń, Andrzej Krzanowski, Paweł Szymański, Hanna Kulenty, Paweł Mykietyn, Agata Zubel i in.; 5) zna pojęcia: skala całotonowa, atonalność, technika dwunastotonowa (dodekafonia), seria, polirytmia, polimetria, politonalność, klaster; 6) zna pojęcia: pokolenie 1933, pokolenie 1951/pokolenie Stalowej Woli, festiwal Warszawska Jesień, festiwal Młodzi Muzycy Młodemu Miastu w Stalowej Woli; potrafi wskazać kompozytorów polskich tworzących obecnie, korzystając z pomocy internetu. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Uczeń:

	<p>1. zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych;</p> <p>3. zna konteksty kulturowe i naukowe powstawania muzyki;</p> <p>4. dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając:</p> <p>b) podstawowe techniki kompozytorskie,</p> <p>5. rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Uczeń:</p> <p>1. wypowiada się w formie ustnej (np. dyskusja, prezentacja, debata) i/lub pisemnej (np. esej, referat) o dziełach muzycznych w oparciu o podstawową terminologię.</p>
Cele (szczegółowe) operacyjne:	<p>Uczeń nauczy się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawiać okoliczności powstania kompozycji; - rozróżniać i opowiadać o każdej z części <i>Muzyki Żałobnej</i>; - identyfikować kompozycję <i>Muzyka żałobna</i> Witolda Lutosławskiego; - opowiadać o wybranych faktach z życia Witolda Lutosławskiego; - definiować pojęcia: <i>attacca</i>, aleatoryzm kontrolowany, harmoniczne continuo, technika dodekafoniczna, inwersja, ruch wsteczny.
Metody/techniki kształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> - opis; - mapa myśli; - dyskusja; - ćwiczenia; - słuchanie utworów muzycznych.
Formy organizacji pracy:	<p>praca grupowa; praca zbiorowa; praca indywidualna ucznia.</p>
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
<p>1. Wprowadzenie do tematu lekcji - „Muzyka żałobna Witolda Lutosławskiego”. Nauczyciel pyta uczniów jakim nastrojem może cechować się muzyka żałobna – mapa myśli.</p>	
Faza realizacyjna:	

1. Ogólne omówienie treści lekcji, krótka informacja nt. Witolda Lutosławskiego. Prezentacja wykonana przez nauczyciela. Czy uczniowie znają innych kompozytorów muzyki żałobnej?
2. Muzyka żałobna – historia powstania. Nauczyciel przedstawia kompozycje muzyki żałobnej.

Uczniowie w grupach wysłuchuj przykład utworu, starając się określić cztery części kompozycji.

3. Omówienie przez nauczyciela pojęcia ruchu wstecznego na konkretnym przykładzie.
4. Uczniowie podsumowują i utrwalają wiedzę poprzez rozwiązanie zadań od 1-7.

Faza podsumowująca:

1. Utrwalenie wiadomości poprzez ćwiczenie z muzyką. Nauczyciel puszcza fragmenty różnych utworów w tym również żałobnych. Uczniowie w grupach muszą odgadnąć, które z nich są utworami o tematyce żałobnej i uzasadnić swoją wypowiedź.
2. Omówienie zadania domowego - uczeń powinien rozwiązać ćwiczenia bazując na informacjach, które poznał na zajęciach.

Praca domowa:

1. Wysłuchaj *Muzyki żałobnej* W. Lutosławskiego oraz *Muzyki na instrumenty strunowe, perkusje i czelestę* B. Bartóka. Jakie widzisz podobieństwa? Przygotuj się do dyskusji.